

83

บทบาทของหนังสือพิมพ์มุสลิมในประเทศไทย

นางสาว พรรณพิมล สะโรชะมาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการหนังสือพิมพ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.2538

ISBN 974-631-919-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16701246

THE ROLE OF MUSLIM NEWSPAPER IN THAILAND

MISS PANPIMON SAROCHAMAD

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkorn University

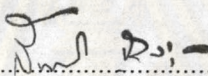
1995

ISBN 974-631-919-1

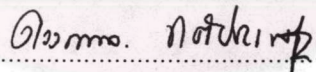
หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของหนังสือพิมพ์มุสลิมในประเทศไทย
โดย นางสาว พรรณพิมล สะโรชะมาศ
ภาควิชา การหนังสือพิมพ์
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุดบรรทัด

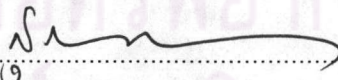

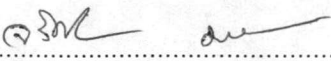
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูรธรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุดบรรทัด)

.....กรรมการ
(ดร. จัญญ มะลูลีม)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรรณพิมล สระชะมาศ : บทบาทของหนังสือพิมพ์มุสลิมในประเทศไทย (THE ROLE OF MUSLIM NEWSPAPER IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : ศ.สุภัญญา สุคบรรทัด, 197 หน้า ISBN 974-631-919-1

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทที่มีต่อสังคมของหนังสือพิมพ์มุสลิมชื่อ "ทางนำ" รวมทั้งเพื่อศึกษาถึงประเภทและปริมาณพื้นที่ของเนื้อหาที่เสนอในหนังสือพิมพ์ "ทางนำ" ตั้งแต่ พ.ศ. 2526-2535 จำนวน 130 ฉบับ

วิธีการวิจัยที่ใช้เพื่อศึกษาบทบาทของหนังสือพิมพ์ "ทางนำ" คือการวิจัยเอกสาร(Document Research) และนำเสนอผลการศึกษารูปของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา(Descriptive Analysis)

วิธีการวิจัยที่ใช้เพื่อศึกษาประเภทและปริมาณพื้นที่ของเนื้อหา ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) แบ่งแยกประเภทเนื้อหาตามเกณฑ์ที่จัดทำขึ้น ใช้หน่วยการวัดปริมาณพื้นที่เป็นตารางนิ้ว นำเสนอในรูปของร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์ "ทางนำ" มีบทบาทต่อสังคม 7 ประการคือ 1. ปกป้องหลักการอิสลามและสิทธิประโยชน์ของชาวมุสลิม โดยทำหน้าที่เสนอข่าวสารทั้งข่าวและบทความอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เมื่อชาวมุสลิมได้รับผลกระทบในเรื่องหลักการอิสลามหรือถูกลิดรอนสิทธิประโยชน์ โดยยึดหลักความถูกต้องชอบธรรมตามหลักการอิสลาม และสิทธิเสรีภาพที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับตามรัฐธรรมนูญ 2. เผยแพร่หลักการอิสลามโดยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของอิสลามว่าเป็นระบบแห่งชีวิต(Code of Life) ที่นำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ มิใช่เป็นเพียงหลักการปรัชญาในอุดมคติ (Ideal) 3. สร้างเอกภาพในสังคม โดยทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารให้คนในสังคม โดยเฉพาะฝ่ายปกครองเข้าใจในหลักเกณฑ์ของศาสนาอิสลาม ตลอดจนวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะของชาวไทยมุสลิม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ 4. รายงานข่าวสาร ด้วยการให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับการเมือง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสังคมทั่วไปในแวดวงสังคมไทยมุสลิมและข่าวสารเกี่ยวกับความเป็นไปในกลุ่มประเทศโลกมุสลิม โดยเฉพาะด้านการเมืองระหว่างประเทศ 5. แสดงความคิดเห็น โดยผู้เขียนมีหลักการอิสลามเป็นกรอบกำหนดความคิดและตัดสินใจความผิด ถูก 6. สร้างความบันเทิงด้วยการเสนอเนื้อหาทั้งในรูปแบบของสารคดี บทกวี เรื่องสั้นและปกิณกะ ในแนวทางสร้างสรรค์จริงจัง ไม่วิเคราะห์ สอดคล้องกับหลักการอิสลาม 7. เป็นสื่อกลางโฆษณา โดยจะรับโฆษณาสินค้าทุกประเภทที่ไม่ขัดกับหลักการอิสลาม เช่น เหล้า บุหรี่ สถานเริงรมย์ เป็นต้น และวิเคราะห์ประเภทของเนื้อหาได้ทั้งสิ้น 37 ประเภท

การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนทั้ง 7 ประการ ตลอดจนลักษณะเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ "ทางนำ" มี "หลักการอิสลาม" เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดทิศทาง

ภาควิชา...วารสารหนังสือพิมพ์.....
สาขาวิชา...วารสารหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิติกร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

C350089 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: MUSLIM/ISLAM/ROLE/NEWSPAPER

PANPIMON SAROCHAMAD : THE ROLE OF MUSLIM NEWSPAPER IN THAILAND.

THESIS ADVISOR : PROF.SUKANYA SUDBANTHAD, 197PP. ISBN 974-631-919-1

The objective of this research is to study the role of a Muslim newspaper "Islamic Guidance Post", and to study its presentation as to its various types and scope during the year 1983-1992, which makes 130 issues.

The research methodology is a documentary research, in the form of a descriptive analysis.

The categorization, the most valuable method of Content Analysis study, was utilized in order to find out the types of content presented in the newspaper. At the same time, the column inches method was also used in order to acquire the quantitative results.

It was found out that the "Islamic Guidance Post" had seven social roles, which were comprised of: 1) protecting the Islamic principles and the Muslim rights, by presenting continuously and seriously in the news presentation and in the articles; 2) presenting the Islamic principle and the value of Islam, not only the ideal but also the Code of Life; 3) strengthening the social unity by describing the Islamic rules and Thai Muslim culture in order that the non-Muslim could understand; 4) reporting politics, economics, and culture interrelating in the Thai Muslim environment including the movement of the Islamic world; 5) presenting the Islamic viewpoints in discriminating the right from the evil; 6) entertaining the readers in the forms of feature, poem, short story, and miscellaneous, providing that all entertainment must be grounded on the Islamic principles; 7) choosing the advertisement which was not violating the Holy Qur'an Permit. As to the types of the content, it could be classified as much as 37.

In performing the seven duties of the newspaper, and in presenting all 37 types of the content, the journalists had the Islamic Principle as their guidance.

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การหนังสือพิมพ์

ลายมือชื่อนิสิต..... *Numrit* *at: /mm/*

สาขาวิชา..... การหนังสือพิมพ์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *[Signature]*

ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แม้จะเขียนขึ้นท่ามกลางอุปสรรคและความเหนื่อยยากสักเพียงใด แต่ก็สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและความปรารถนาดีจากบุคคลรอบข้างของผู้วิจัย

ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรทัด เป็นบุคคลท่านแรกที่ได้ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัย ด้วยการรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านไว้ ณ ที่นี้ เป็นอย่างสูง

งานวิจัยฉบับนี้ไม่อาจสมบูรณ์ได้ หากปราศจาก ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐผู้มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา และแสดงความคิดเห็นต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความเมตตาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ดร. จรัญ มะลูลีม บุคคลซึ่งเป็นที่ตั้ง "ครู" และ "มิตรแท้" ผู้ไม่เคยปฏิเสธคำขอความช่วยเหลือแม้เพียงสักครั้งเดียว ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างที่สุดในความปรารถนาดีที่ท่านได้มอบให้ตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณสวัสดี วงศ์สุมิตร คุณอรุณ วิทยานนท์ และพี่น้องชาวคณะ "ทางนำ" ทุกท่านที่กรุณามอบความช่วยเหลือและความเอื้อเฟื้อประดุจญาติมิตรคนหนึ่ง ในทุกโอกาส

ขอขอบคุณแรงใจและร่างกายของผองเพื่อนแห่งภาคหนังสือพิมพ์ทุกคนที่ถ่ายทอดความหมายของคำว่า "เพื่อน" ได้อย่างงดงาม

ขอขอบคุณทุกๆ ท่านที่มีส่วนร่วมสร้างสรรค์งานวิจัยฉบับนี้ แม้มีอาจกล่าวอ้างนามให้ปรากฏ แต่ท่านจะอยู่ในความทรงจำของผู้วิจัยตลอดไป

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสุดซึ้งต่อสมาชิกทุกคนในครอบครัวผู้เป็นกำลังใจที่อยู่เคียงข้างตลอดกาล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาคำวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
นิยามศัพท์.....	9
2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเรื่องบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	10
แนวคิดเรื่องหนังสือพิมพ์เพื่อชนกลุ่มน้อย.....	11
แนวคิดเรื่องหนังสือพิมพ์มุสลิม.....	17
แนวคิดเรื่องการหนังสือพิมพ์ในวิถีทางของอิสลาม.....	19
กรอบในการวิเคราะห์บทบาทหนังสือพิมพ์ทางนำ.....	24

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	27
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
การแบ่งประเภทเนื้อหา.....	28
ประชากรที่ศึกษา.....	29
4. ประวัติความเป็นมาของหนังสือพิมพ์มุสลิม ในประเทศไทย.....	30
ยุคหนังสือพิมพ์ไม่เต็มรูปแบบ.....	30
ยุคหนังสือพิมพ์ที่เต็มรูปแบบ.....	40
กำเนิดหนังสือพิมพ์ทางนำ.....	41
รูปแบบและเนื้อหาหนังสือพิมพ์ทางนำ.....	41
ยุคสมัยของหนังสือพิมพ์ทางนำ.....	43
สถานภาพหนังสือพิมพ์ทางนำ.....	47
ทัศนวิจารณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....	51
5. วิเคราะห์ประเภทและปริมาณพื้นที่ของเนื้อหา ในหนังสือพิมพ์ทางนำ.....	54
เนื้อหาที่ทางนำให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง.....	79
เนื้อหาเกี่ยวกับต่างประเทศ.....	80
เนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง.....	83
เนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา-จริยธรรม-ศีลธรรม.....	87
เนื้อหาเกี่ยวกับสังคมทั่วไป.....	91
เนื้อหาเกี่ยวกับสังคม.....	91
เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม-ประเพณี.....	93
เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา.....	94
เนื้อหาเกี่ยวกับสตรี.....	95

บทที่	หน้า
เนื้อหาเกี่ยวกับเยาวชน.....	96
เนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ.....	98
เนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันองค์กร.....	100
เนื้อหาที่เสนอตามสถานการณ์.....	101
6. บทบาทของหนังสือพิมพ์ทางนำ.....	103
บทบาทในการปกป้องหลักการอิสลามและสิทธิประโยชน์ของ ชาวมุสลิมในประเทศไทย.....	103
บทบาทในการเผยแพร่หลักการอิสลาม.....	114
บทบาทในการสร้างเอกภาพในสังคม.....	121
บทบาทในการเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร.....	123
บทบาทในการแสดงความคิดเห็น.....	126
บทบาทในการสร้างความบันเทิงเริงรมย์.....	130
บทบาทในการเป็นสื่อกลางโฆษณา.....	143
7. วิเคราะห์ข้อมูล.....	145
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของหนังสือพิมพ์ทางนำ กับบริบททางสังคม.....	145
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของหนังสือพิมพ์ทางนำ กับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	152
8. บทสรุป.....	156
เอกสารอ้างอิง.....	161
ภาคผนวก.....	165
ภาคผนวก ก.....	166
ภาคผนวก ข.....	194
ประวัติผู้เขียน.....	197

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2526	57
2	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2527	60
3	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2528	62
4	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2529	64
5	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2530	66
6	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2531	68
7	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2532	70
8	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2533	72
9	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2534	74
10	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2535	76
11	แสดงประเภทและปริมาณเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทางนำปี 2526-2535	78

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย